

Carta apostòlica en forma de 'motu proprio' 'porta fidei' del summe pontífex Benet XVI amb la qual es convoca l'any de la fe.

1. «La porta de la fe» (cf. Ac 14,27), que introdueix en la vida de comunió amb Déu i permet l'entrada a la seva Església, està sempre oberta per a nosaltres. Es passa aquest llindar quan la paraula de Déu s'anuncia i el cor es deixa plasmar per la gràcia que transforma. Travessar aquesta porta suposa emprendre un camí que dura tota la vida. Aquest camí comença amb el baptisme (cf. Rm 6,4), amb el qual podem anomenar Déu amb el nom de Pare, i es conclou amb el pas de la mort a la vida eterna, fruit de la resurrecció del Senyor Jesús que, amb el do de l'Esperit Sant, ha volgut unir en la seva mateixa glòria tots aquells que creuen en ell (cf. Jn 17,22). Professar la fe en la Trinitat — Pare, Fill i Esperit Sant— equival a creure en un sol Déu que és Amor (cf. 1Jn 4,8): el Pare, que en la plenitud dels temps va enviar el seu Fill per a la nostra salvació; Jesucrist, que en el misteri de la seva mort i resurrecció va redimir el món; l'Esperit Sant, que guia l'Església a través dels segles a l'espera del retorn gloriós del Senyor.

2. Des del començament del meu ministeri com a successor de Pere, he recordat l'exigència de redescobrir el camí de la fe per a il·luminar de manera cada cop més clara l'alegria i l'entusiasme renovat de l'encontre amb Crist. En l'homilia de la santa missa d'inici del Pontificat deia: «L'Església en el seu conjunt, i en ella els seus pastors, com Crist han de posar-se en camí per a rescatar els homes del desert i conduir-los al lloc de la vida, cap a l'amistat amb el Fill de Déu, cap aquell que ens dóna la vida, i la vida en plenitud.»¹ Passa avui ben sovint que els cristians es preocupen molt per les conseqüències socials, culturals i polítiques del seu compromís, al mateix temps que continuen considerant la fe com un pressupòsit obvi de la vida comuna. De fet, aquest pressupòsit no sols no apareix com a tal, sinó que fins i tot ben sovint és negat.² Mentre que en el passat era possible reconèixer un teixit cultural unitari, àmpliament acceptat en la seva referència al contingut de la fe i als valors inspirats per ella, avui no sembla que sigui ja així en vastos sectors de la societat, a causa d'una crisi profunda de fe que afecta moltes persones.

3. No podem deixar que la sal perdi el gust i la llum romanguí oculta (cf. Mt 5,13-16). Com la samaritana, també l'home actual pot sentir novament la necessitat d'acostar-se al pou per escoltar Jesús, que invita a creure en ell i a extreure l'aigua viva que brolla de la seva font (cf. Jn 4,14). Hem de descobrir novament el gust d'alimentar-nos amb la paraula de Déu, transmesa fidelment per l'Església, i amb el Pa de la vida, donat com a aliment a tots els qui són els seus deixebles (cf. Jn 6,51). En efecte, l'ensenyament de Jesús ressona encara avui amb la mateixa força: «No us heu d'afanyar tant per l'aliment que es fa malbé, sinó pel que dura i dóna vida eterna» (Jn 6,27). La pregunta plantejada pels qui l'escoltaven és també avui la mateixa per a nosaltres: «Com hem d'actuar per a fer les obres de Déu?» (Jn 6,28). Sabem la resposta de Jesús: «L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat» (Jn 6,29). Creure en Jesucrist és, per tant, el camí per a poder arribar de manera definitiva a la Salvació.

4. A la llum de tot això, he decidit convocar un Any de la fe. Començarà l'11 d'octubre de 2012, en el cinquantè aniversari de l'obertura del concili Vaticà II, i acabarà en la solemnitat de Jesucrist, rei de l'univers, el 24 de novembre de 2013. En la data d'11 d'octubre de 2012 se celebraran també els vint anys de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica promulgat pel meu predecessor, el beat papa Joan Pau II,³ amb la intenció de mostrar a tots els fidels la força i la bellesa de la fe. Aquest document, autèntic fruit del concili Vaticà II, va ser demanat pel Sínode Extraordinari dels Bisbes de 1985 com a instrument al servei de la catequesi,⁴ i es va fer gràcies a la col·laboració de tot

l'episcopat de l'Església catòlica. I precisament he convocat l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes, al mes d'octubre de 2012, sobre el tema de «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana». Serà una bona ocasió per a introduir tot el cos eclesial en un temps de reflexió i redescobriments de la fe especials. No és la primera vegada que l'Església està cridada a celebrar un Any de la fe. El meu venerat predecessor, el servent de Déu Pau VI, en va proclamar un de semblant el 1967, per a commemorar el martiri dels apòstols Pere i Pau en el dinovè centenari del seu testimoniatge suprem. El va concebre com un moment solemne perquè a tota l'Església es donés «una professió autèntica i sincera de la mateixa fe»; a més, va voler que aquesta fos confirmada de manera «individual i col·lectiva, lliure i conscient, interior i exterior, humil i franca».⁵ Pensava que d'aquesta manera tota l'Església podria adquirir una «consciència exacta de la seva fe, per a reanimar-la, per a purificar-la, per a confirmar-la i per a confessar-la».⁶ Les grans transformacions que van tenir lloc en aquell Any van fer que la necessitat d'aquella celebració fos encara més evident, i va concloure amb la Professió de fe del poble de Déu,⁷ per a testimoniar com els continguts essencials que des de fa segles constitueixen el patrimoni de tots els creients tenen necessitat de ser confirmats, compresos i aprofundits de manera sempre nova, a fi de donar un testimoniatge coherent en condicions històriques diferents de les del passat.

5. En certs aspectes, el meu venerat predecessor va veure aquest Any com una «conseqüència i exigència postconciliar»,⁸ conscient de les greus dificultats del temps, sobretot respecte a la professió de la fe vertadera i a la seva interpretació correcta. He pensat que iniciar l'Any de la fe coincidint amb el cinquantenari de l'obertura del concili Vaticà II pot ser una ocasió propícia per a comprendre que els textos deixats en herència pels Pares conciliaris, segons les paraules del beat Joan Pau II, «no perden el seu valor ni el seu esplendor. Cal llegir-los de manera apropiada i que siguin coneguts i assimilats com a textos qualificats i normatius del Magisteri, dins la tradició de l'Església. [...] Sento més que mai el deure d'indicar el Concili com la gran gràcia de què l'Església s'ha beneficiat en el segle XX. Amb el Concili se'ns ha ofert una brúixola segura per a orientar-nos en el camí del segle que comença».⁹ Jo també vull reafirmar amb força el que vaig dir referent al Concili pocs mesos després de la meua elecció com a successor de Pere: «Si el llegim i acollim guiats per una hermenèutica correcta, pot ser i arribar a ser cada cop més una gran força per a la renovació sempre necessària de l'Església.»¹⁰

6. La renovació de l'Església passa també a través del testimoni ofert per la vida dels creients: amb la seva mateixa existència en el món, els cristians estan cridats efectivament a fer resplendir la Paraula de veritat que el Senyor Jesús ens va deixar. Precisament el Concili, en la constitució dogmàtica *Lumen gentium*, afirmava: «Mentre que Crist, “sant i innocent, sense taca” (He 7,26), no conegué pecat (cf. 2Co 5,21), ans vingué a expiar només els delictes del poble (cf. He 2,17), l'Església, pel fet d'incloure pecadors en la pròpia sina, és alhora santa i sempre necessitada de purificació, i practica contínuament la renovació i la penitència. L'Església “avança peregrinant entre les persecucions del món i els consols de Déu”, anunciant la creu i la mort del Senyor fins que vingui (cf. 1Co 11,26). Però s'enforteix amb la puixança del Senyor ressuscitat, a fi de superar amb paciència i caritat les seves afliccions i dificultats, internes i externes alhora, ni que sigui en la penombra, de manifestar fidelment enmig del món el misteri de Crist, fins que a la fi es manifestarà amb plena llum.»¹¹

En aquesta perspectiva, l'Any de la fe és una invitació a una autèntica i renovada conversió al Senyor, únic Salvador del món. Déu, en el misteri de la seva mort i resurrecció, ha revelat en plenitud l'Amor que salva i crida els homes a la conversió de vida mitjançant la remissió dels pecats (cf. Ac 5,31). Per a l'apòstol Pau, aquest Amor porta l'home a una nova vida: «Pel baptisme hem estat sepultats amb ell i hem participat de la

seva mort, perquè, així com Crist, per l'acció de la glòria del Pare, va ressuscitar d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una vida nova» (Rm 6,4). Gràcies a la fe, aquesta vida nova plasma tota l'existència humana en la novetat radical de la resurrecció. En la mesura de la seva disponibilitat lliure, els pensaments i els afectes, la mentalitat i el comportament de l'home es purifiquen i transformen lentament, en un procés que no acaba de complir-se totalment en aquesta vida. La «fe que actua per l'amor» (Ga 5,6) es converteix en un nou criteri de pensament i d'acció que canvia tota la vida de l'home (cf. Rm 12,2; Col 3,9-10; Ef 4,20-29; 2Co 5,17).

7. «Caritas Christi urget nos» (2Co 5,14): és l'amor de Crist allò que omple els nostres cors i ens impulsa a evangelitzar. Avui, com ahir, ell ens envia pels camins del món per a proclamar el seu evangeli a tots els pobles de la terra (cf. Mt 28,19). Amb el seu amor, Jesucrist atrau cap a ell els homes de cada generació: en tot temps convoca l'Església i li confia l'anunci de l'evangeli, amb un manament que és sempre nou. Per això, també avui és necessari un compromís eclesial més convençut en favor d'una nova evangelització per a redescobrir l'alegria de creure i tornar a trobar l'entusiasme de comunicar la fe. El compromís missioner dels creients treu força i vigor del descobriment quotidià del seu amor, que mai no pot faltar. La fe, en efecte, creix quan es viu com a experiència d'un amor que es rep i es comunica com a experiència de gràcia i de goig. Ens fa fecunds, perquè eixampla el cor en l'esperança i permet donar un testimoniatge fecund: en efecte, obre el cor i la ment dels qui escolten per a acollir la invitació del Senyor a acceptar la seva Paraula per a ser els seus deixebles. Com afirma sant Agustí, els creients «s'enforteixen creient».¹² El sant bisbe de Hipona tenia bons motius per expressar-se d'aquesta manera. Com sabem, la seva vida va ser una recerca continuada de la bellesa de la fe fins que el meu cor va trobar descans en Déu.¹³ Els seus nombrosos escrits, en els quals explica la importància de creure i la veritat de la fe, romanen encara avui com un patrimoni de riquesa incomparable, permetent encara a tantes persones que cerquen Déu de trobar el camí just per a accedir a la «porta de la fe».

Així, la fe només creix i s'enforteix creient; no hi ha cap altra possibilitat per a posseir la certesa sobre la pròpia vida que abandonar-se, en un *in crescendo* continuat, a les mans d'un amor que s'experimenta sempre més gran perquè té el seu origen en Déu.

8. En aquesta felicitat commemoració, vull invitar els germans bisbes d'arreu del món a unir-se al successor de Pere en el temps de gràcia espiritual que el Senyor ens ofereix per a recordar el do preciós de la fe. Volem celebrar aquest Any de manera digna i fecunda. Caldrà intensificar la reflexió sobre la fe per a ajudar tots els creients en Crist perquè la seva adhesió a l'evangeli sigui més conscient i vigorosa, sobretot en un moment de canvi profund com el que està vivint la humanitat. Tindrem l'oportunitat de confessar la fe en el Senyor ressuscitat a les nostres catedrals i esglésies d'arreu del món; a les nostres cases i amb les nostres famílies, perquè cadascú senti amb força l'exigència de conèixer i transmetre millor a les generacions futures la fe de sempre. En aquest Any, les comunitats religioses, així com les parroquials, i totes les realitats eclesials antigues i noves, trobaran la manera de professar públicament el Credo.

9. Desitgem que aquest Any susciti en tot creient l'aspiració a confessar la fe amb plenitud i convicció renovada, amb confiança i esperança. Serà també una ocasió propícia per a intensificar la celebració de la fe en la litúrgia, i de manera particular en l'eucaristia, que és «el cim al qual tendeix l'actuació de l'Església i alhora la font d'on brota tota la seva força».¹⁴ Al mateix temps, esperem que el testimoniatge de vida dels creients sigui cada vegada més creïble. Redescobrir els continguts de la fe professada, celebrada, viscuda i resada,¹⁵ i reflexionar sobre el mateix acte amb què es creu, és un compromís que tot creient ha de fer seu, sobretot en aquest Any.

No és casualitat que els cristians, en els primers segles, estiguessin obligats a aprendre de memòria el Credo. Això els servia com a oració quotidiana per a no oblidar el compromís assumit amb el baptisme. Sant Agustí ho recorda amb unes paraules de significat profund, quan en un sermó sobre la *redditio symboli*, 'l'entrega del Credo', diu: «El símbol del misteri sacrosant que va rebre tots alhora i que avui heu recitat d'un en un, no és altra cosa que les paraules en què se sosté sòlidament la fe de l'Església, la nostra mare, sobre la base incommovible que és Crist, el Senyor. [...] Vau rebre i va recitar quelcom que heu de retenir sempre en la vostra ment i cor i repetir al vostre llit; quelcom sobre el que heu de pensar quan sou al carrer i que no heu d'oblidar ni quan mengeu, de manera que, fins i tot quan dormiu corporalment, vigileu amb el cor.»¹⁶

10. En aquest sentit, voldria insinuar un camí que sigui útil per a comprendre de manera més profunda no sols els continguts de la fe sinó, juntament també amb això, l'acte amb què decidim entregar-nos totalment i amb plena llibertat a Déu. En efecte, hi ha una unitat profunda entre l'acte amb què es creu i els continguts als quals donem el nostre assentiment. L'apòstol Pau ens ajuda a entrar a dins d'aquesta realitat quan escriu: «amb el cor es creu i amb els llavis es professa» (cf. Rm 10,10). El cor indica que el primer acte amb què s'arriba a la fe és el do de Déu i l'acció de la gràcia que actua i transforma la persona fins al més íntim.

Pel que fa a això, l'exemple de Lídia és molt eloqüent. Explica sant Lluç que Pau, mentre es trobava a Filipis, va anar un dissabte a anunciar l'evangeli a algunes dones; entre aquestes hi havia Lídia i el «Senyor li va obrir el cor perquè fes cas del que deia Pau» (Ac 16,14). El sentit que tanca l'expressió és important. Sant Lluç ensenya que el coneixement dels continguts que s'han de creure no són suficients si després el cor, autèntic sagrari de la persona, no està obert per la gràcia que permet tenir ulls per mirar en profunditat i comprendre que el que s'ha anunciat és la paraula de Déu.

Professar amb la boca indica, per part seva, que la fe implica un testimoniatge i un compromís públic. El cristià no pot pensar mai que creure és un fet privat. La fe és decidir-se a estar amb el Senyor per a viure amb ell. I aquest «estar amb ell» ens porta a comprendre les raons per les quals es creu. La fe, precisament perquè és un acte de la llibertat, exigeix també la responsabilitat social del que es creu. L'Església, el dia de Pentecosta mostra amb tota evidència aquesta dimensió pública del creure i de l'anunciar a tots sense temor la pròpia fe. És el do de l'Esperit Sant el que capacita per a la missió i enforteix el nostre testimoniatge, fent-lo franc i valeros.

La mateixa professió de fe és un acte personal i al mateix temps comunitari. En efecte, el primer subjecte de la fe és l'Església. En la fe de la comunitat cristiana cadascú rep el baptisme, signe eficaç de l'entrada al poble dels creients per a aconseguir la Salvació. Com afirma el Catecisme de l'Església catòlica: «“Crec”: és la fe de l'Església professada personalment per cada creient, sobretot en el moment del baptisme. “Creiem”: és la fe de l'Església confessada pels bisbes reunits en Concili o, més generalment, per l'assemblea litúrgica dels creients. “Crec”: és també l'Església, Mare nostra, que respon a Déu amb la seva fe i ens ensenya a dir: “Jo crec”, “Nosaltres creiem”.»¹⁷

Com es pot veure, el coneixement dels continguts de la fe és essencial per a donar l'assentiment propi, és a dir, per a adherir-se plenament amb la intel·ligència i la voluntat al que proposa l'Església. El coneixement de la fe introdueix en la totalitat del misteri salvador revelat per Déu. L'assentiment que es presta implica per tant que, quan es creu, s'accepta lliurement tot el misteri de la fe, ja que qui garanteix la seva veritat és Déu mateix que es revela i fa conèixer el seu misteri d'amor.¹⁸

Per altra part, no podem oblidar que algunes persones del nostre context cultural, encara que no reconeixen en ells el do de la fe, cerquen amb sinceritat el sentit últim i la veritat

definitiva de la seva existència i del món. Aquesta recerca és un autèntic «preàmbul» de la fe, perquè porta les persones pel camí que condueix al misteri de Déu. La mateixa raó de l'home, en efecte, porta inscrita l'exigència d'«allò que val i roman sempre».¹⁹ Aquesta exigència constitueix una invitació permanent, inscrita indeleblement en el cor humà, a posar-se en camí per trobar aquell que no cercaríem si no hagués ja vingut.²⁰ La fe ens invita i ens obre totalment a aquest encontre.

11. Per a accedir a un coneixement sistemàtic del contingut de la fe, es pot trobar en el Catecisme de l'Església catòlica un subsidi preciós i indispensable. És un dels fruits més importants del concili Vaticà II. En la constitució apostòlica *Fidei depositum*, signada precisament en complir-se el trentè aniversari de l'obertura del concili Vaticà II, el beat Joan Pau II escrivia: «Aquest Catecisme aportarà una contribució molt important a l'obra de renovació de tota la vida eclesial [...]. El reconec com un instrument vàlid i autoritzat al servei de la comunió eclesial i com una norma segura per a l'ensenyament de la fe.»²¹

Precisament en aquest horitzó, l'Any de la fe haurà d'expressar un compromís unànim per a redescobrir i estudiar els continguts fonamentals de la fe, sintetitzats sistemàticament i orgànicament en el Catecisme de l'Església catòlica. En efecte, en ell es posa de manifest la riquesa de l'ensenyament que l'Església ha rebut, custodiat i ofert en els seus dos mil anys d'història. Des de la Sagrada Escripura als Pares de l'Església, dels mestres de teologia als sants de tots els segles, el Catecisme ofereix una memòria permanent de les diferents maneres com l'Església ha meditat sobre la fe i ha progressat en la doctrina, per donar certesa als creients en la seva vida de fe.

En la seva mateixa estructura, el Catecisme de l'Església catòlica presenta el desenvolupament de la fe fins a abordar els grans temes de la vida quotidiana. A través de les seves pàgines es descobreix que tot el que es presenta no és una teoria, sinó la trobada amb una Persona que viu a l'Església. A la professió de fe, de fet, segueix l'explicació de la vida sacramental, en la qual Crist és present i actua, i continua la construcció de la seva Església. Sense la litúrgia i els sagraments, la professió de fe no tindria eficàcia, perquè no tindria la gràcia que sosté el testimoni dels cristians. De la mateixa manera, l'ensenyament del Catecisme sobre la vida moral adquireix sentit ple quan es posa en relació amb la fe, la litúrgia i la pregària.

12. Així, doncs, el Catecisme de l'Església catòlica podrà ser en aquest Any un veritable instrument de suport a la fe, especialment per als qui es preocupen per la formació dels cristians, tan important en el nostre context cultural. Per a això, he invitat la Congregació per a la Doctrina de la Fe a redactar una Nota, d'acord amb els Dicasteris competents de la Santa Seu, en què s'ofereixi a l'Església i als creients algunes indicacions per a viure aquest Any de la fe de la manera més eficaç i apropiada, ajudant-los a creure i a evangelitzar.

En efecte, la fe està sotmesa més que no pas en el passat a una sèrie d'interrogants que provenen d'un canvi de mentalitat que, sobretot avui, redueix l'àmbit de les certes racionals als dels èxits científics i tecnològics. Però l'Església mai no ha tingut por de mostrar com entre la fe i la ciència vertadera no pot haver-hi cap conflicte, perquè ambdues, encara que per camins diferents, tendeixen a la veritat.²²

13. Al llarg d'aquest Any serà decisiu tornar a recórrer la història de la nostra fe, que contempla el misteri insondable de la confluència de la santedat i el pecat. Mentre la primera posa en relleu la gran contribució que els homes i les dones han fet per al creixement i desenvolupament de les comunitats a través del testimoniatge de la seva vida, el segon ha de suscitar en cadascú un acte de conversió sincer i constant, a fi d'experimentar la misericòrdia del Pare que surt a l'encontre de tots.

Durant aquest temps, tindrem la mirada fixa en Jesucrist, «el capdavanter de la fe i el qui la porta a la plenitud» (He 12,2): en ell troben el compliment tots els afanys i els anhels del cor humà. L'alegria de l'amor, la resposta al drama del sofriment i el dolor, la força del perdó davant l'ofensa rebuda i la victòria de la vida davant el buit de la mort, tot té el compliment en el misteri de la seva Encarnació, del seu fer-se home, del seu compartir amb nosaltres la debilitat humana per transformar-la amb el poder de la seva resurrecció. En ell, mort i ressuscitat per la nostra Salvació, s'il·luminen plenament els exemples de fe que han marcat els últims dos mil anys de la nostra història de Salvació.

Per la fe, Maria va acollir la paraula de l'Àngel i va creure en l'anunci que seria la Mare de Déu en obediència del seu lliurament (cf. Lc 1,38). En la visita a Isabel va entonar el seu càntic de lloança a l'Omnipotent per les meravelles que fa en els qui s'encomanen a ell (cf. Lc 1,46-55). Amb goig i tremolor va infantar el seu fill únic, mantenint intacta la virginitat (cf. Lc 2,6-7). Confiada en el seu espòs Josep, va portar Jesús a Egipte per salvar-lo de la persecució d'Herodes (cf. Mt 2,13-15). Amb la mateixa fe va seguir el Senyor en la seva predicació i va romandre amb ell fins al Calvari (cf. Jn 19,25-27). Amb fe, Maria va assaborir els fruits de la resurrecció de Jesús i, guardant tots els records en el seu cor (cf. Lc 2,19.51), els va transmetre als Dotze, reunits amb ella al Cenacle per a rebre l'Esperit Sant (cf. Ac 1,14; 2,1-4).

Per la fe, els Apòstols ho van deixar tot per seguir el Mestre (cf. Mt 10,28). Van creure en les paraules amb què anunciava el regne de Déu, que està present i es realitza en la seva persona (cf. Lc 11,20). Van viure en comunió de vida amb Jesús, que els instruïa amb els seus ensenyaments, deixant-los una nova regla de vida per la qual serien reconeguts com els seus deixebles després de la seva mort (cf. Jn 13,34-35). Per la fe, van anar per tot el món, seguint el manament de portar l'evangeli a tota criatura (cf. Mc 16,15) i sense cap temor van anunciar a tothom l'alegria de la resurrecció, de la qual van ser testimonis fidels.

Per la fe, els deixebles van formar la primera comunitat reunida entorn de l'ensenyament dels Apòstols, la pregària i la celebració de l'eucaristia, posant en comú tots els seus béns per a atendre les necessitats dels germans (cf. Ac 2,42-47).

Per la fe, els màrtirs van entregar la seva vida com a testimoniatge de la veritat de l'evangeli, que els havia transformat i fet capaços d'arribar fins al do més gran de l'amor amb el perdó dels seus perseguidors.

Per la fe, homes i dones han consagrat la seva vida a Crist, deixant-ho tot per a viure en la senzillesa evangèlica l'obediència, la pobresa i la castedat, signes concrets de l'espera del Senyor que ja arriba. Per la fe, molts cristians han promogut accions en favor de la justícia, per a fer concreta la paraula del Senyor, que ha vingut a proclamar l'alliberament dels oprimits i un any de gràcia per a tothom (cf. Lc 4,18-19).

Per la fe, homes i dones de tota edat, els noms dels quals estan escrits en el llibre de la vida (cf. Ap 7,9; 13,8), han confessat al llarg dels segles la bellesa de seguir el Senyor Jesús allí on se'ls cridava a donar testimoniatge del seu ser cristians: a la família, a la feina, en la vida pública i en l'exercici dels carismes i ministeris que els confiaven.

També nosaltres vivim per la fe: per al reconeixement viu del Senyor Jesús, present en les nostres vides i en la història.

14. L'Any de la fe serà també una bona oportunitat per a intensificar el testimoniatge de la caritat. Sant Pau ens recorda: «Ara, doncs, es mantenen la fe, l'esperança i l'amor, tots tres; però l'amor és el més gran» (1Co 13,13). Amb paraules encara més fortes —que sempre afecten els cristians—, l'apòstol Jaume diu: «De què servirà, germans meus, que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo, potser, aquesta fe? Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres els diu: “Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos bé i alimenteu-vos”, però no els dona

allò que el seu cos necessita, de què serviran aquestes paraules? Així passa també amb la fe: si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta. Potser algú replicarà: “Tu tens fe i jo tinc obres; mostra’m, sense les obres, que tens fe, i jo, amb les obres, et mostraré la meva fe”» (Jm 2,14-18).

La fe sense l’amor no dona fruit, i l’amor sense fe seria un sentiment constantment a mercè del dubte. La fe i l’amor es necessiten mútuament, de manera que l’una permet a l’altre continuar el seu camí. En efecte, molts cristians dediquen les seves vides amb amor a qui està sol, marginat o exclòs, com el primer a qui cal atendre i el més important a qui cal socórrer, perquè precisament en ell es reflecteix el rostre mateix de Crist. Gràcies a la fe podem reconèixer en els qui demanen el nostre amor el rostre del Senyor ressuscitat. «Tot allò que fèieu a un d’aquests germans meus més petits, m’ho fèieu a mi» (Mt 25,40): aquestes paraules seves són un advertiment que no s’ha d’oblidar, i una invitació perenne a tornar aquest amor amb què ell té cura de nosaltres. És la fe allò que ens permet reconèixer Crist, i és el seu amor mateix allò que impulsa a socórrer-lo cada cop que es fa el nostre proïsme en el camí de la vida. Sostinguts per la fe, mirem amb esperança el nostre compromís en el món, esperant «un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia» (2Pe 3,13; cf. Ap 21,1).

15. Arribats els seus últims dies, l’apòstol Pau va demanar al deixeble Timoteu que «cerqués la fe» (cf. 2Tm 2,22) amb la mateixa constància que quan era nen (cf. 2Tm 3,15). Escoltem aquesta invitació com adreçada a cadascun de nosaltres, perquè ningú no es torni peresós en la fe. Ella és la companya de vida que ens permet distingir amb ulls sempre nous les meravelles que Déu fa per nosaltres. Intentant percebre els signes dels temps en la història actual, ens compromet a cadascú a convertir-nos en un signe viu de la presència de Crist ressuscitat en el món. Allò que el món necessita avui de manera especial és el testimoniatge creïble dels qui, il·luminats en la ment i el cor per la Paraula del Senyor, són capaços d’obrir el cor i la ment de molts al desig de Déu i de la vida veritable, aquella que no té fi.

Que «la paraula del Senyor es difongui i sigui glorificada» (2Te 3,1): que aquest Any de la fe faci cada cop més forta la relació amb Crist, el Senyor, perquè només en ell tenim la certesa per a mirar el futur i la garantia d’un amor autèntic i durador. Les paraules de l’apòstol Pere projecten un últim raig de llum sobre la fe: «Tot això us dona una gran alegria, ni que ara necessàriament us hagin d’entristir per poc temps proves de tota mena; perquè si l’or, que es fa malbé, és provat al foc, la vostra fe, molt més preciosa que l’or, també ha de ser provada, i així es farà mereixedora de lloança, glòria i honor el dia que Jesucrist es revelarà. Vosaltres l’estimeu encara que no l’heu vist, i ara, sense veure’l, creieu en ell. I teniu una alegria tan gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, ja que heu assolit el terme de la fe: la vostra salvació» (1Pe 1,6-9). La vida dels cristians coneix l’experiència de l’alegria i el sofriment. Quants sants han experimentat la soledat. Quants creients són provats també en els nostres dies pel silenci de Déu, quan voldrien escoltar la seva veu consoladora. Les proves de la vida, alhora que permeten comprendre el misteri de la Creu i participar en els sofriments de Crist (cf. Col 1,24), són preludi de l’alegria i l’esperança a què condueix la fe: «Quan sóc feble és quan sóc realment fort» (2Co 12,10). Nosaltres creiem amb certesa ferma que el Senyor Jesús ha vençut el mal i la mort. Amb aquesta confiança segura ens encomanem a ell: present entre nosaltres, venç el poder del maligne (cf. Lc 11,20), i l’Església, comunitat visible de la seva misericòrdia, roman en ell com a signe de la reconciliació definitiva amb el Pare.

Confiam a la Mare de Déu, proclamada «feliç perquè ha cregut» (Lc 1,45), aquest temps de gràcia.

Donat a Roma, al costat de Sant Pere, l'11 d'octubre de l'any 2011, setè del meu Pontificat.

Benedictus pp XVI

1. Homilia en la missa d'inici de Pontificat (24 abril 2005): AAS 97 (2005), 710.
2. Cf. Benet XVI, Homilia en la missa a Terreiro do Paço (Lisboa) (11 maig 2010), a l'*Osservatore Romano* ed. en llengua espanyola (16 maig 2010), p. 8-9.
3. Cf. Joan Pau II, Const. ap. *Fidei depositum* (11 octubre 1992): AAS 86 (1994), 113-118.
4. Cf. Relació final del Sínode Extraordinari dels Bisbes (7 desembre 1985), II, B, a, 4, a l'*Osservatore Romano* ed. en llengua espanyola (22 desembre 1985), p. 12.
5. Pau VI, Exhort. ap. *Petrum et Paulum Apostolos*, en el XIX centenari del martiri dels sants apòstols Pere i Pau (22 febrer 1967): AAS 59 (1967), 196.
6. *Ibid.*, 198.
7. Pau VI, Solemne professió de fe, homilia per a la concelebració en el XIX Centenari del martiri dels sants apòstols Pere i Pau, en la conclusió de l'Any de la fe (30 juny 1968): AAS 60 (1968), 433-445.
8. *Id.*, Audiència general (14 juny 1967): *Insegnamenti V* (1967), 801.
9. Joan Pau II, Carta ap. *Novo millennio ineunte* (6 gener 2001), 57: AAS 93 (2001), 308.
10. Discurs a la cúria romana (22 desembre 2005): AAS 98 (2006), 52.
11. Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. *Lumen gentium*, sobre l'Església, 8.
12. *De utilitate credendi*, 1, 2.
13. Cf. Agustí d'Hipona, *Confessions*, I, 1.
14. Conc. Ecum. Vat. II, Const. *Sacrosanctum concilium*, sobre la sagrada litúrgia, 10.
15. Cf. Joan Pau II, Const. ap. *Fidei depositum* (11 octubre 1992): AAS 86 (1994), 116.
16. *Sermo* 215, 1
17. Catecisme de l'Església catòlica, 167.
18. Cf. Conc. Ecum. Vat. I, Const. dogm. *Dei Filius*, sobre la fe catòlica, cap. III: DS 3008-3009; Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. *Dei Verbum*, sobre la revelació divina, 5.
19. Discurs al Collège des Bernardins, París (12 setembre 2008): AAS 100 (2008), 722.
20. Cf. Agustí d'Hipona, *Confessions*, XIII, 1.
21. Joan Pau II, Const. ap. *Fidei depositum* (11 octubre 1992): AAS 86 (1994), 115 i 117.
22. Cf. *Id.*, Carta enc. *Fides et ratio* (14 setembre 1998) 34.106: AAS 91 (1999), 31-32. 86-87.